

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HÍRLAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lapkiadó-tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények árszabály szerint számítottak.

A piski-petrozsény-lupényi vasúti közlekedésről.

II.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes üléséből a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztésében magáévá tette Petrozsény község előjáróságának a vonatokat lassu közlekedésére vonatkozó indoklását s azt a rendelkezésre álló hiteles adatokkal támogatva, tarthatatlannak jelenti ki, felemlítvén, hogy az érdekeltség másik panaszát a vonatokat lassu közlekedése váltotta ki. Nem akarunk kiterjeszkedni a vegyesvonatok gyorsaságára, amelyek a Piski—Petrozsény közötti 80 kilométert 4 és fél óra alatt, tehát óránkénti 17 km. sebességgel teszik meg, vizsgálódásunkat csak a személyvonatok menetére terjesztjük ki. A piski—petrozsényi vonal az ország vasúti vonalainak legérdekesebbje. Piski a tengerszín felett 193'84 m.-nyire van, innen a pálya csaknem egyenes vonalban megy Csopéáig, majd balra fordulva ugyancsak egyenes irányban Pujjig, amelynek a tengerszín felett 197'61 m., azaz átlag 4.47‰; a személyvonat Piskitől Pujjig 2 óra 5 perc, Pujjtól Piskiiig 1 óra 33 perc alatt megy, azaz fölfelé óránkénti 21'9, lefelé pedig 28 kilométernyi sebességgel. A tulajdon-

képeni hegyi pálya Pujnál kezdődik, amelytől 26 kilométerre eső Banica állomás már 724'70 m. magasságban fekszik. Pujtól Banicáig tehát a vonat 26 km. hosszú pályán 333'25 m. abszolút magasságot mászik, ami átlag 13‰-nek felel meg. Ezt az utat fölfelé 1 óra 25 perc alatt, tehát óránkénti 20'76 km. sebességgel lefelé pedig 57 perc alatt, azaz óránkénti 27'2 km. sebességgel futja meg Banicától Petrozsényig lejtősödik a pálya, úgy, hogy az abszolút esés a Banicától Petrozsényig terjedő 11'2 km. hosszú pályán 124'8 m., azaz átlag 11'00‰. A vonat e 11'2 km. utat lefelé 26 perc alatt, óránkénti 25'8 km. sebességgel, fölfelé 35 perc alatt, tehát óránkénti 19'2 km. sebességgel teszi meg. — Ezek után fölmerül az a kérdés, mi módó lehetne elérni, hogy a személyvonat ezt a 80 kilométernyi utat ne 3 óra 56 perc, illetőleg lefelé 3 óra 10 perc alatt, hanem legalább is, 2 óra 30 perc, illetőleg 2 óra alatt tegye meg. Véleményünk szerint elsősorban csökkenteni kell a váraljárászi, puji és krivádiai megállási időt, amely különösen a személyvonatoknál semmiképen nem indokolt. Ezen kívül, minthogy a tulajdonképeni hegyi pálya csak Pujnál kezdődik és innen is csak Banicáig tart, mert innen Petrozsényig már lejtősödik a

pálya, a Piskiről Petrozsénybe menő vonat sebességét Piski és Puj, valamint Banica és Petrozsény között okvetlenül emelni kell. Ez ellen a pálya lejtési viszonya nem gördít akadályt, különösen nem Banica és Petrozsény között, de elősegíti az a körülmény, hogy a pályának ez a része nagyrészt egyenes vonalú, mert a görbületek nagy száma a Puj-Banica közti részre esik. Ugyanis a Piskitől Petrozsényig terjedő 52 km. hosszú vonalon levő 40 iv csak 11 km-t vesz igénybe, míg a Pujtól Banicáig eső 27 km. uton 54 kanyarulat van 12 km. hosszúságban. — Amidőn pedig a vonat Petrozsényből halad Piski felé, a jelenlegi sebességet a Banicától Piskiiig, vagy ha ez a Banica—Puj közötti ívek miatt nem volna kivihető, legalább Puj és Piski között kell nagyobbítani.

Ugy gondoljuk, a vonatokat sebességének illetéknépeni emelése akadályba nem ütközik, ha csak a jelenlegi ócska mozdonyok részéről nem. Ebben az esetben azonban valóban nem látjuk indokoltnak a takarékoságot, sőt e vonal nagy forgalmára való tekintettel elkerülhetetlenül szükségesnek tartjuk néhány erősebb mozdonynak az alkalmazását.

Az érdekeltség a vonatokat jelenlegi lassu közlekedésén még az által óhajt segíteni, hogy

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

Viharmadár.

Engem nem csókolt eddig soha senki,
Nekem nem mondta senki: gyermekem.
Ugy nőtem én fel egymagamban
Mint a gyopár hőfötte béréken.
Hó volt köröttem, jég volt ifjúságom
A boldogság egy sugara se ért,
Lakoltam hosszú, husz éven keresztül
Mások bűnéért, mások vetkéért.

És adhat sz Isten most már gazdagságot
És hírnevet és babérkoszorút,
Ezer keringő napjaid világa
Sem üzi el lelkemről a borút,
Mert úgy követ, mint megfogamzott átok
A múlt emléke minden léptemen,
Hogy engem aem csókolt soha senki,
Nekem nem mondta senki: Gyermekem!

Szilágyi Ferenc.

Repülünk!

Éljen Bleriot! A szív áradó hevületével s az elme mámoros elragadtatásával kiáltjuk a nagy francia felé:
— Vive Bleriot!

Igy kiáltotta, zugta, mennydörögte ma egy hete déltán odakint a budapesti gyakorlóterén több mint kétszáz ezer főnyi tömeg, egy nekilendült, nyüzsgő-morajló embererdő, mely fölött büszke ivben szállott el egy sürgő óriás madár...

Ne csudáljuk az elragadtatást, hisz belenzve az évszázadezred perspektívájába, egyszerre emberi felsőbb-ségünk és kiválasztottságunk szédületes magasságába dob fel az a tudat, hogy nézői, tudói és részesei lehetek egy olyan élvezetnek, amelyben nem lehetett része sok százezer év kultúrájának. Az a beláthatatlan tömeg, amely ujjongó eljen viadalommal, kendő- és kalaplegetéssel üdvözölte a felette elszálló gépmotort, a kultur-ember diadalát érezte a lelkében és attól lett olyan mármoros, hogy a saját emberi képességeinek rendkívüliségét bámulta meg a levegőt hasító gépben.

Egy egészen új világ tárul föl előttünk. Új képzetek várnak reánk, földhöz kötött fantáziánk elszakítja régi kötelekeit és más szférába emelkedik. Korlátlan az útja. Nem osztódik többé földi országutakra, gyalog ösvényekre, dűlőkre, szabadon hasítja a levegő végtelen területét.

Kitágul a szemünk, föl van tesztve minden idegünk, elképzelve felettünk szállni az óriási gépmadarat. A hátán fekete folt. A diadalmas ember gubbasztott, min egy földfeletti démon, amely isteni hatalmat ragadott magához és ura lett a levegőnek. Éljen Bleriot!

Ugy vagyunk e gépmadarral, hogy ez kétségtelenül a jelen korszakos találmánya. A tengerek után már a levegő is a miénk, mely földünk életét, az emberiség életét csodaszzerűen átfogja alakítani. Érezzük az emberi elmejebb diadalát, az emberiség korszakos sikerének forró lehelletét és bizzunk benne, hogy amit Jókai Mór

még a tizenkilencedik században megirt, mint a jövő század regényét, a nagyszerű álom már e század leg-elején ragyogó valósággá lesz. Egykor, gyermeki fantáziával mohón olvastuk az ezeregy éjszaka meséiben a a griffmadárral kapcsolatos történeteket és Andersen is örömmel töltötte el lelkünket azzal a bájos meséjével, amely a repülő kőferről szól. A levegőt bejárni, a madarakkal versenyre kelni, megszüntetni azt a legnagyobb rög-hözkötöttséget, hogy a fölről nem tudunk elmozdulni: legmerészebb és legszebb álma a földön járó emberiségnek.

Micsoda kicsinység az Arkwright találmánya a repülőgép találmányához képest. Pedig Arkwright szövő-gépe okozta a legnagyobb átalakulást, a legnagyobb forradalmat, amelyen az emberiség idáig keresztül ment. Nagy gyárak, rengeteg műhelyek azóta t. lettek meg emberekkel, akik ott állnak a gépek mellett, sokféle gép mellett és nappal is, meg éjszakákon át is villió kéz dolgozik, mint összetevője az ipari termelésnek, a munka óriás gőzházaiiban. A gőzgép, a szövőgép nem szabadította fel az emberi munkát, sőt megsokszorozta a munka alkalmakat, az emberiség nagy felszabadulása a madárgépnek, a levegő kormányzásának, leszen a hivatása. Az emberiség nagy forradalma fog elkövetkezni, a mikor a levegőt teljesen szakjává tesszük a hatalmas emberi akaratnak.

Forradalom és felszabadulás lesz az a repülőgép az emberiség életének mindenik területén. Ki fog habo-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER=féle

Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

késérűviz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
= rendbe hozza. =
Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

Lapunk mai száma 6 oldal.

a jelenlegi négy pár vonat közül egy pár gyorsvonattá volna minősítendő. Kétségtelen, erre a gyorsvonatra szükség van. E vidék személyforgalma nagyrészt Arad város felé gravitál és amint a Petrozsény vidékieknek érdeke, hogy Aradot, éppen úgy az aradiaknak is, hogy Petrozsény környékét 24 óra alatt megjárják, ami a jelenlegi menetrend szerint nem lehetséges. Igaz, hogy a zsilvölgyi munkások nagy része a Tövis vidéki falvakba utazik, de viszont a munkások úgy sem használnák a gyorsvonatot, ezzel csakis a jelenlegi első és másodosztályú utasok élnének, akik pedig csaknem kizárólag Arad felé utaznak. Ennek pedig az az oka, hogy a zsilvölgyi sok kereskedőnek és iparosnak legközelebbi nagy piaca Aradon van. Gabonával, zöldséggel, gyümölcscsel, borral, butorokkal, épületasztalos munkával stb. csaknem kizárólag Arad városa látja el e vidéket. De egyéb közgazdasági okok is támogatják az érdekeltségnek gyorsvonat beállítása iránti törekvését. A Sztrigy, de különösen a Zsil völgye természeti szépségekben oly gazdag, hogy e tekintetben Magyarország legszebb vidékeivel felveszi a versenyt. Szépsége azonban csakis azáltal lesz élvezhető, ha a közlekedési viszonyok kielégítőbbek lesznek.

A tervezendő gyorsvonatot az érdekeltség a jelenlegi 5511. sz. v. v. helyébe tenné úgy, hogy a gy. v. csak éjfél után 2 óra 25 perccor indulna el Petrozsényből és 4 óra 25 perccor érkezne Piskire. Visszafelé pedig az 5504. sz. sz. v-t tenné gyorsvonattá, amely Piskiről d. u. 4 órakor (esetleg 20—30 perccel előbb) indulna és 6 órakor érne Petrozsénybe. Ezt a megoldást azonban már mi magunk sem tartjuk kivihetőnek és megfelelőnek. Azáltal ugyanis, hogy az 5511. gyorsvonattá lett, gondoskodni kell a helyettesítéséről, azaz a reggeli 5503. számú személyvonatot kellene vegyesvonattá degradálni, ami tekintve e vonat utasainak nagy számát és azt a körülményt, hogy ezáltal d. e. egymásután két vegyesvonat (5503., 5513.)

rut viselni, amikor a levegőből intézhetünk majd támadásokat a támadók ellen? Hiába érdeklődnek a hadügyi kormányok Bleriot találmányára iránt, a repülőgép, főlöslegessé és tehetatlenné tesz minden háborút. A légi hadviselés ellenében védelemre sem lehet berendezkedni és aki támadásra készülne, a támadást visszavonná, mint ahogy Csaba vitézei cselekedtek, amikor segítségükre jött az égi tábor. Minden országnak meglesz ez az égi tábora, a saját polgárai fogják megalkotni, ahogy a gépmadár szallanak. Száz hágai békekonferencia, Suttner báróné ezer cikke nem érnek annyit, aminek megszületését várja a repülőgép. És az áldott gépezet, amely békességet intézett az emberiségnek, a szociális kérdésnek is más alakot ad majd egyszeriben. Amit Marx akart és az ő nyomán sürgetnek kisebb-nagyobb utódok, a termelés rendje megfogja változtatni, a jövedelem eloszlása új alakot ölt, az ország, határok jelentőségüket veszítik, a kereskedelmi politika mostani törvényei megdőlnék sorra-rendre mind. Akkor talán Magyarországnak sem lesz szüksége a kultusz vámterületeire és nem kell busulnia, hogy olyan vámterülete lesz mint Angliának — vám szedés nélkül. Amire szükségünk lesz milyen könnyen beszerezzük majd távoli országokból és amiben főlöslegünk lesz, milyen könnyen elszállítjuk majd messzi földre. A vagyon hiány miatt sem lesz okunk a bankodásra, a gépmadár könnyen és gyorsan fordul majd meg a levegőben. És akiket eddig a vasút nem vitt, akik hajóra nem ültek; ellehet nagy messziségre jutni könnyűséggel, a föld mindenki lesz, ezer szépségével, virágaival, nagy vizeivel, embereivel. Az ígért földje akkor fog megvasulni, ha miénk lesz a magosság, ha urai leszünk a levegőnek. A levegő fogja megszerezni az emberiségnek az egész földet és a levegőt, melyet a gépmadár szárnyával szellünk át, az új forradalmat és a legnagyobb forradalmat jelenti, amely az emberiség életében végbemehet. Itt a gépmadár, a mesék drága griffmadara, szárnyacsapása nemcsak zenéje a jövődönek, hanem himnusza az emberiség felszabadulásának szebb és nemesebb életének. Vive Bleriot!

J.

menne, alig lesz kivihető. Továbbá, ha az 5511. gyorsvonattá lenne, az 5512. ellenvonat nélkül maradna, mert visszafelé már nem az 5512., hanem 5504. volna gyorsvonattá változtatandó, anélkül az 5503. maradna pár nélkül. Tehát az így ellenvonat nélkül maradt 5504. és 5512. kihasználásáról kellene gondoskodni, ami csakis a jelenlegi menetrend gyökeres megváltoztatása esetén lehet végrehajtható. Nehézség gyanánt lép fel még az a körülmény is, hogy a gyorsvonat beállításával járó menetrendi változásnál a petrozsényi—lupényi vonatok menetrendjére is tekintettel kell lenni. De ha mindezen technikai akadályok legyőzhetőek volnának is, e megoldás nem elégtené ki az aradiak igényeit, mert, ha 24 óra alatt akarnák megjárni az utat, ami a főcél, Petrozsényben a legjobb esetben is csak d. u. 6 órától éjfél után 2-ig maradhatnak, a mely idő semmiféle ügylet lebonyolítására nem alkalmas.

Semmiféle egyéb megoldás nem látszik ennél jobbnak, habár a fentebb említettek folytán ez is kivihetetlen. Maga az érdekeltség már annyira hozzászólt a jelenlegi menetrendhez, hogy ennek, a gyorsvonat beállításával járó, gyökeres megváltoztatása csak újabb zavarokat és torlódásokat okozna e nagyon forgalmas vonalon. De nem indokolt a menetrend felforgatása már csak azért sem, mert e vasuti vonal második vágánya építés alatt áll és így ennek a közel jövőben való megnyitása ugyanis maga után vonná a mostani menetrend reformálását. Magának a második vágálynak az építése, valamint a petrozsény—livazény—lupényi vonalnak tervbe vett elsőrangusítása azt a reményt kelti bennünk, hogy maga a kormány is szükségesnek tartja e vonalon uralkodó anomáliák orvoslását. Éppen azért mi, akik állandó tanúi vagyunk e vonalon uralkodó türehtelen állapotnak bátrak vagyunk Nagyméltóságod jóakaratu figyelmébe ajánlani a következő kérésünket:

1. méltóztassék intézkedni, hogy a Máv. piski—petrozsényi elsőrangú vonalán a most használatban levő ócska, kényelmetlen, rozoga kocsik helyett jobban felszerelt, kényelmesebb kocsikat járassanak, valamint a jelenleg működésben levő gyöngye mozdonyok helyett erősebbek alkalmaztassanak, amivel elérhető volna legalább a személyvonatok jelenlegi sebességének növelése;
2. méltóztassék már most legalább elvileg kimondani, hogy a második vágány megnyitásától kezdve Piski és Petrozsény között egy gyorsvonat-pár fog közlekedni.

Mozgósítás folytán gyámoltásra szorultak segélyezése.

Mozgósítás folytán segélyezésre szorultak érdekében kiadott miniszteri utasítás a segélyre igényt tartók összeírását elrendelvé, az összeírás folyó hó végéig teljesítendő.

A mozgósítás esetén behívott (visszatartott) tartósan szabadságoltaknak, tartalékosoknak, póttartalékosoknak, tengervédeknek, népfőlkölknek és egyéb jogosultaknak családtagjai közül, az 1882. évi XI. törvénycikk alapján, a következők bírnak segélyre igénytel:

- a) a behívottnak törvényes neje, gyermekei és unokái;
- b) apja, anyja, nagyapja, nagyanyja;
- c) apósa, anyósa;
- d) testvérei.

A felsorolt családtagok csak akkor és annyiban tarthatnak igényt segélyre, ha és amennyiben ellátásuk egészben vagy részben a behívottnak keresményéből vagy szolgálati béréből fedeztetett.

A segélyre igényt tartó családok összeírását, az

1882. évi XI. törvénycikk 9. §-a értelmében a belügy-miniszter elrendelte.

A segélyre igényt tartó családok összeírásánál kizárólag csak azok vételek fel, akiknek az összeírás alkalmával, a segélyezés tekintetében hozzájuk intézett kérdések következtében, bejelentett igényei az előírt feltételeknek teljesen megfelelnek, vagyis azok, akiket a behívott saját keresetéből, azaz átlagosan megszerzett napi, vagy szolgálati béréből egészben, vagy részben eltartott és akik a családfelek behívása folytán sem vagyonukból, sem önálló más keresetükből magukat egészben vagy részben fentartani nem képesek.

Az összeírást az illetékes közigazgatási járási tisztviselők teljesítik, kik egyszersmind az illető községi előljárókat az általuk igazolandó oly körülmények iránt kihallgatják, amelyek alapján ők a behívottnak családját a segélyre jog sultnak tartják.

Az összeírást úgy a községi előljárók, mint az eljáró közigazgatási tisztviselők a legnagyobb lelkiismeretességgel kötelesek eszközölni s a nevezettek az összeírásnál szolgáltatott adatok miatt az államkincstárt ért károsodásért vagyoni felelősséggel tartoznak.

A segélyre igényt tartó minden egyes családra nézve a községi előljáróság a bizonyítványt hivatalból tartozik kiállítani.

Érdekében áll tehát az igényjogosultaknak, hogy még e hó folyamán a községi előljáróságnál jelentkezzenek a bizonyítvány kiállítása végett.

A segély az erre jogosított minden egyes családtag részére fejenként jár s minden hó után és naponként azon katonai átvonulási élelmezési illeték összegével számítandó, mely a bevonultak állandó lakhelyére nézve meg van állapítva.

Nyolc évesnél fiatalabb családtag részére a személyenként meghatározott segélyezés felé számítandó.

Amennyiben a segélyezett család saját lakházzal vagy egyébként ingyen lakással nem bír, lakásillekkel is ellátatik, mely rendszerint az ellátási illetéknek felében állapítandó meg, a család által fizetett lakbér összegét azonban meg nem haladhatja.

Az egyes család összes tagjai részére engedélyezendő segély együttesen véve nagyobb nem lehet, mint azon bevonultak igazolt átlagos egy napi bére vagy keresménye volt, ki után a család segélyre tarthat igényt. Amennyiben a segélyezett család, illetőleg annak egyes tagjai a behívott által csak részben látattak el, a segélyezés is csak az eddig nyújtott ellátás arányában állapítandó meg.

A pénzügyi és honvédelmi miniszterek, az összeírásokban felsorolt minden egyes jogosult család részére egyetértőleg állapítják meg a naponként járó segély összegét.

A segély napi összegének kiszámítása, a segélyre jogosult családtagok száma szerint fejenként történik, az esetleges lakásilleték pedig, mely az egész családot megillető napi segély felében, de egész évre számítva a család által fizetett évi lakbért meg nem haladható összegben állapítandó meg, a fejenként kiszámított napi segély összegében hozzászámítatik s az ekként egy napra kiszámított segélyek és esetleges lakásilleték együttes összege képezi az illető családra nézve megállapított napi segély összegét.

A megállapított napi segély összegébe nem számíthatók be sem az állam részéről más alapon adott sem a hatóságok, községek, vagy magánosok által nem nyújtott segélyezések.

A teljesített fizetések igazolása végett fizetési könyvecskék fognak a segélyre jogosult felek részére kiadni.

A megállapított segélyeket az illetékes adóhivatálnál a pénzügyigazgatóság utalványozza ki.

KULÖNFÉLÉK:

— **Kinevezés.** Öfelsége a király glogoni Andreics János kir. főbányatanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Péterffy Béla temesvári állami főgimnáziumi rendes tanárt a petrozsényi állami főgimnáziumhoz áthelyezte. Mint értesülünk, az idehelyezett Péterffy Béla lesz főgimnáziumunk igazgatója.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jambor Miklós petrozsényi áll. főgimnáziumi és Popovics M. Miklós sümegi állami realiskolai rendes tanárokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabó Antal okleveles tanítót a petrozsényi áll. elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **A vármegye közgyűlése.** Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága f. évi rendes őszi közgyűlé-

sét e hó 29-ére hívta össze vérmegyénk alispánja, miként már jeleztük. A tárgysorozatból kiemeltük a következőket: Alispáni előterjesztések: Egy vármegyei tisztügyi alügyész állás szervezése. — A vármegyei alleváltárnoki állás beszüntetése és irattárnoki állás szervezése. A központi árvászeknél két inokai és két járási díjnoki állás szervezése. Hatósági átiratok a következők kerülnek tárgyalás alá: Árvavármegye átirata a készpénzfizetések felvétele tárgyában. Hajdúvármegye átirata a szekularizáció keresztülvitele tárgyában. Jásznapkunszalonk vármegye átirata az anyakönyvi kivonatok és család értesítőkért szedhető díjak átengedése tárgyában. Háromszékvármegye átirata a választói, régi jogosultság fentartása tárgyában. Győrvármegye átirata a győri csata százéves évfordulójának megünneplése tárgyában. Győrvármegye átirata az 1848–49-iki ereklgyűjteménynek az állam részére való megszerzése iránt. Erdélyi múzeumegyesület átirata 50 éves jubileumán leendő képviseltetés és anyagi támogatás iránt. Hevesvármegye átirata a cigányügy okozta bajok országos orvoslása tárgyában.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Lupényben f. év október hó 10-én, az építendő gör. kel. templom javára rendezett táncestélyen a szent cél javára felülfizettek: Péterfy István, Klanczai Kálmán, Bencze Gyula, Munteán Stefan, Kuck Miklós, Sulucz György, Popeszkú Silviusz, Schwemhammer S., Striffler Ferenc, Berinde Stefan, Vlád Juon, Fireza György, Pleser Juon, Mejes Juon, Hartlaner J., Sándor György, Mitrofan György, Kotarini Viktor, Hitzinger főmérnök 1—1. Raum János, Gátiasz k. a., Lázár Miklós, Kuck Lázár, Florea Szabin, Todorán György, Boier János, Szaturn család, Czikkeli Veszeli Mancics, Lázár József, Pischl Emil, Rácz Traján, Radu Szilveszter, Ocoj Vaszilie, Pepenár János, Csillag Gusztáv 2—2. Bologa Atanáz, Zugráv Miklós, Kohn Salamon, Kovács József, György József, Nikolájevits Plató, Hurubean Paraschiv, Scheffer Samu, Taren Péter, Viukó Kornél 3. Dr. Kaczander József, Görögh Daniel, Floreán György, Boccai Mihály, Brust Ede, Altmann József, Szokol Miklós, Salamon Samu, Mandel Hermann, Simon Balázs, Csicselli Endre 5—5. Grausam József, Dima György 6—6. Dr. Oláriu Miklós, Klein Jakab, Dagini Atanáz, Lobstein Antal, Fábri B. 7—7. Dr. Bene Cornél, Dr. Popeszkú Cornél 8—8. Wellesz Jenő, Zoffo testvérek, Novitzki M. 10—10. Kassian Sándor 11. Petrilla Parthén 17. Dr. Bontescu Viktor, Radu Demeter 20—20 koronát. Az adományokat hálással köszöni az egyházközség.

— **A petrozsényi bányász és iparos ifjuság f. hó 17-én rendezett szüreti mulatsága** a Wagner szaloda nagytermében igen jól sikerült. Felülfizettek: Salgótarjáni bányatársulat 10, Dékány Imre, dr. Shulek Jenő, dr. Vitéz József, Spigel Sándor, Marek Mór, Graffius Vilmos, Weisz József 2—2. Varga Ignác, Vermes Gábor, Kovács István, Kerekes M., Izrael M. 1—1. Grausam K. —50, Papp Mariska —40, Koczofán M. —20 koronát. Összes bevétel 260 korona. Kiadás 203 korona. Tisztajövedelem 57 korona. A felülfizetésekért hálás köszönetet nyilvánítja a rendezőség.

— **A petrozsényi munkásgymnázium segélyezése.** A m. kir. állami kőszénbányák igazgatósága a petrozsényi kincstári bányai igazgatóság előterjesztésére évi 300 korona hozzájárulást; a salgótarjáni kőszénbánya r. társulat pedig ingyen fűtést és világítást biztosít a petrozsényi munkásgymnáziumnak.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző számában a közleményből is kivehető sajtóhiba fordul elő, amennyiben Maderspachné szobrára a petrozsényi r. kath. nőegylet koszorúját nem Dombora László, hanem Dombora Lászlóné urasszony tette le.

— **Városi telefonhálózat** létesítését rendelte a kereskedelemügyi miniszter Petrozsényben. A munkálat folyamatban van s november hó 1-étől a Petrozsényi központ nemcsak a belépett több mint száz előfizetővel, Vulkán és Lupénnyel, hanem az egész vármegye területén, sőt továbbra is közvetíti a beszélgetést. Az új hálózatot aként rendezik be, hogy megszűnik az a bosszantó miséria, hogy sokáig kelljen az összeköttetésre várni. Petrozsény belterületén vascsöveket fektetnek le s azokba helyezik a földalatti vezetéket.

— **A kereskedők és iparosok védelme érdekében** az aradi keresk. és iparkamara szept. 14-én tartott teljes üléséből indokolt felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy általánosan kötelező elvül mondassék ki, hogy mindazon helyeken, ahol bizonyos iparcikkkel a helybeli kereskedelem és ipar is fedezheti a szükségletet az iparcikk árulása nem helyben lakó kereskedőkre és iparosokra nézve tiltva legyen.

— **Felemelt fekbérilleték.** Lupény állomás darabáru forgalma annyira fokozódott, hogy a feleket gyorsabban elfuvarozásra kellett az üzletvezetőségnek szorítani, illetve a fekbért felemelni. Erre vonatkozólag a következő hirdetményt közöljük: Értessük a t. szállító közönséget, hogy az áru forgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a Lupény állomásra érkező gyors és teher darabárakra a díjszabásszerűleg esedékes fekbérilletéket az árudíjszabás I. rész B. szakasz J. — XI. fejezetében megállapított összegnek háromszorosára emeljük fel. Az üzletszabályzat 69. §. 7. bekezdésében és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Önagyságának f. évi július hó 17-én kelt 59755 számú rendeletében gyökerező ezen intézkedésünk f. évi október hó 26-án lép életbe. Arnd, 1909. október hó. Üzletvezetőség.

— **Fegyveres rablók a havasainkon.** A betyárvilág csenevész hajtása kezdett burjánozni a közeli havasokon. Két fegyveres rabló veszélyeztette a petroszi és ludesdi hegylakók személy- és vagyonbiztonságát. Ki tudja mivé fajult volna rettegett garázdalkodásuk, ha a csendőrség bámulatos ügyessége és emberfeletlenek mondható fáradozása meg nem tisztítja vidékünket a gazoktól. Addig is, míg csendőrségünk véget vetett a gaz merényletnek, több mint harminc rablást követtek el a zsványok. A beigazolt tényállás szerint Pojenár Nikulá merisori hadkötelest a mezei munkához szabadságolták a tényleges szolgálatból. Még szeptember hónapban be kellett volna vonulnia ezredéhez, de ez sehogyszem volt nyére. Az ezredparancsnokság elővezetetéséről intézkedett. Pojenár tudta hogy bekisérlik, tehát nem várta be, míg a csendőrök elfogják, hanem felfegyverkezve a havasok rengetegében bujdosott. Társra is akadt, Zsitya György 23 éves banicai legény személyében, aki szintén ellátta magát gyilkos fegyverrel. Talán virtusnak tartották, hogy a havasok rettegett haramiái lehetnek. Éjjelenként ellátogattak a havasi kunyhókba s honnan mint lehetett, erőszakkal elrabolták. Tómas Péter sztinájából elhajtottak 40 darab juhot, Buzduga Anucától erőszakkal elvették több mint egy métermázsát turót s mert ellenszegült, fejével ütötték le s angonlövésével fenyegették. Több helyről vették el hasonló módon élelmi cikkeket s elhajtották a könnyű szerrel értékesíthető juhokat, amiről értesülve Kovács Bálint petroszényi járássörmester személyesen vette üldözőbe a fegyveres rablót, akik a rengeteg erdőben, sziklák között és barlangokban elrejtőztek. A járásból 14 csendőrt, összesen 10 nap és 10 éjjel járt a nyomukban, míg végre sikerült Zsitya Györgyöt egy hegyszorosban kézre keríteni, aki látva, hogy nincs menekülés, megadta magát. Pojenár Nikulá elmenekült, illetőleg a banicai, vagy merisori havasok között bujdosik. A két rabló nem garázdalkodott a merisori és banicai határban, hanem a petroszi és ludesdi szomszédos havasokon s éppen ezért járt nagy nehézséggel Zsitya kézrekerítése s ezért menekülhetett Pojenár, mert a banicaiak és merisoriak nemcsak hogy el nem árulták, de elrejtették őket. Elképzelhető, hogy milyen dolgot adott a csendőröknek a gonosztevők üldözése és az egyik kézrekerítése. A másiktól is nyugodt lehet már a vidék, mert vagy kiszökött Romániába, vagy nem mer rejtekezni a környékén, ahol élelmezéséről cimborái gondoskodnak. Ha Kovács járássörmester erélyes és gyors fellépése ártalmatlanná nem teszi a két gonosztevőt, bizonyára számos tagu fegyveres rablóbandát szerveztek volna, mert az ilyen betyár virtuskodásra — sajnos — meg van a hasonló elemnél a hajlandóság. Lapunk zártkörű értesülünk, hogy Pojenár Nikulá látván, hogy nem szabadulhat, önként jelentkezett Marosvásárhelyre a 64. gyalogezerd parancsnokságánál.

— **Olcsó marhasó.** Nem kívánunk ezúttal bővebben utalni a sónao az állattenyésztésben érvényesülő óriási fontosságára, hanem csupán arra a körülményre emlékeztetünk, hogy a marhasó igen kedvező feltételek mellett áll a gazdaközönség rendelkezésére és így állattenyésztéssel foglalkozó kisbirtokosaink kétségtelenül elsőrendű érdeke, hogy a marhasó használatát gazdaságukban bevezessék s minnél jobban fokozzák. A marhasó poralakban és sajtolt (briket) alakban kerül forgalomba. A sajtolt marhasó használata mind szélesebb kört hódít. Az olcsó marhasó megrendelhető a magyar királyi sójövédék vezérnökségénél (Budapest, V. Váci-körút 32). Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

— **Kiss szerencsése nagy.** A m. kir. szab. osztálysorszájk csütörtöki befejező húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 96071 számú %s-ban eladott sorsjeggyel ismét a hirneves Kiss Károly és társa bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600.000koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: „Kiss szerencsése nagy!”

Felső kereskedelmi iskola reformja.

A középiskola reformjából, amire olyan nagy a szükség, ami középosztályunk elcsenevészedett voltának részben oka, részben következménye, ma, általános megfontolásra, egy kis darabkát megvalósította. A felső kereskedelmi iskolákat hároméves tanfolyamba átalakították négyévesre és egyúttal eltörölték az érettségi vizsgálatot. Ezekbe a felső kereskedelmi iskolákba s akadémiákba négy középiskolai osztály után iratkoztak be a tanulók. Három év alatt meg kellett tanulniok annak az általános műveltségi anyagnak a nagy részét, amit más középiskolákban négy év alatt tanítanak, azonkívül pedig a kereskedelmi szakképzettséget is meg kellett szerezniök. Három év múlva érettségét tettek és hétévi középiskolai tanulás után ugyanolyan értékű bizonyítvány volt a kezükben, mint nyolc évig küzdő társaiknak. Egyetemi továbbtanulásra ugyan a bizonyítvány nem képesített, ezt azonban bususan föltérte az az előny, hogy kész fegyverzetben álltak már a kenyérkereseti harcra, míg a többieknek még az érettségig öt évi küzdelem volt hátra, hogy a pályájukat megkezdhesék.

Ez az egy évi „fő” volt bizonyára az oka, hogy nálunk Magyarországon, ahol ugyebár a kereskedelem egyáltalán nem mondható egyenletes arányosban fejlettnék, olyan sok a felső kereskedelmi iskola. Tódultak oda azok az ifjak, akiknek csupán az önkéntességi jog megszerzése volt a fontos, amit így egy esztendővel hamarabb érthettek el, mint más középiskolákban. És a helyzet talán nem is volt olyan igazságatlan, mint első pillanatra látszik, mert a kereskedelmi iskolák korrigálták némileg azt a helytelenséget, hogy míg másutt például Németországban hat középiskolai osztály elegendő az egyévi katonai szolgálat elérésére, addig nálunk nyolc gimnáziumot, vagy reáliskolát követelnek.

A kereskedelmi szakképzésre azonban ez az állapot határozottan rossz hatással volt. Három év alatt hajszolták át a tanulókat azon az óriási anyagon, amire bizony még négy esztendő is alig elég. Három év alatt igyekeztek művelt embereket és azonkívül még tanult embereket is csinálni a növendékekből.

És három év múlva meggyötörve, kimerülve, összezsugorított aggyal, céltévesztett tökéletlen képzettséggel odaült az érettségi vizsgálat elé, amelynek szintén nem volt semmi értelme. Mert még a gimnáziumokban és reáliskolákban lehet valahogyan az érettségi vizsgálatot azzal védeni, hogy az egyetemi, tudományos továbbképzésre való készületségről tesz tanúságot. De a kereskedelmi iskolákban, ahol az utolsó osztály elvégzésével a fiatal ember tanulmányait is befejezte, az érettségi egészen fölösleges.

Ez a reform egyébként egy beteges magyar állapot megnyilvánulását is megszünteti bizonyos szűk téren. A felső kereskedelmi iskolák az ő egyéves előnyükkel, az egészségtelen, mohó sietségnek táplálékot adtak. Azért is voltak olyan széles körben népszerűek, ami a magyar kereskedelem fejlettségének egyáltalán nem felelt meg. Tizenhét, sőt tizenhatéves gyermekek, akiknek még a városi életben, a millenáris terepen kellett volna footballozniok, mint kész, meglett emberek állottak be reides, kenyérkereső munkába, harminc és negyvenéves emberekkel versenyezni. Erre egyáltalán nincs szükség. És a kereskedelmi iskolák reformja elveszett esztendőért senki se bánkodik: az a vesztet év egy esztendő nyereség.

Adatgyűjtés a lap számára.

Pénteken délből jelenti a szedőgyerek — a szedők réme — hogy két lapoldal hirdetés és nyíltér jött; több kézirat nem kell.

— Tudomásul vétetik. Mehetsz! Pénteken este hat órákor lelkendezve beállt a szedő gyerek s két oldal kéziratot kér, mert a „nyílt-teret” és hirdetésekét visszavonták, pedig már ki is vannak szedve.

Szépen vagyunk, gondolám. Hol veszek én hat hasábra való anyagot s hogyan rakók 25 ezer betűt egymasmellé, hogy a nyomdában kora reggel legyen elegendő kézirat.

Tudakozodom a rendőrségnél, sehol, semmi említésre érdemes hír. A lap többi rovatát már kész, csak hírek kellenének.

Elindulok híreket böngészni. A legkéresebb szűlésznővel találkozom.

— Nem fordult elő funkciójában a héten valami említésre méltó esemény?

Nem, kérem alássan — semmi. Feleli a közkevelt nemzetgazdasági tényező nyájás előzékenységével. Azaz, igen.

— Mi az? — mondja el kérem röviden s gyorsan.

— Hát kérem szépen, nagy az öröm X. uréknál. Most jövök onnan s megállapítottam, hogy egyetlen leányuk, aki a farsang közepén ment férjhez, másfél hónap múlva fiu gyermekkel ajándékozta meg boldog férjét és unokára vágyakozó szüleit.

— Honnan tudja, hogy fiut hoz a gólya?

— Bocsánat, ez szakbavágó titok.

— De, ha szépen kérem, mégis csak megmondja nekem.

— Hogyisne. Hogy kiírja az újságba, hogy elárulja a titkot, ami nekem jobban jövedelmez, mint a díplomás.

— Meggértem, hogy nem árulom el, nem írom ki az újságba. Nagyon szeretném tudni, kérem mondja még.

— Lehet, hogy magánhasználatra szüksége lehet rá a szerkesztő urnak, tehát megmondom. Adja becsület szavát, hogy nem hozza nyilvánosságra.

És én ünnepélyesen becsület szavamat adtam, hogy a titkot megőrzöm. Tanuk: az „Emke” szálloda és az előtte levő ivlámpa.

Gólya néni elmondta, hogyan lehet hónapokkal előre megtudni, hogy fiut, vagy leányt hoz-e a gólya. De mit használna, hogy tudom a titkot, ha nem szabad elárulnom. Milyen érdekes cikket írhatnék róla, milyen szenzációja lenne a lapnak. Azt profitíroztam mégis, hogy a boldog asszonykák kíváncsiságát kielégíthetem. Kérem, az érdekeltek forduljanak hozzám, teljes diszkreció mellett egészen biztosan megmondom, hogy széna lesz-e, vagy szalma. Negyvenöt éven felüli nőknél azonban nem szavatolok tudományom csallhatatlanságáért. Igen ám, csakhogyha ha erről nem lehet, hát mit írjak a lapba. Még hat hasáb hely van s holnap a lapnak meg kell jelenni. Amiről lehetett, ami aktuális, már mindent megírtam.

— Édes gólya néni, mondjon olyan valami érdekességet, amiről a lapba írhatok, amivel a közönség várakozásának eleget tehetek.

— Hát tetszik tudni, annál a csinos kékszemű szőke asszonykánál hat hónap múlva köszönt be a gólya egy kis leánykával. Tetszik tudni, ott minden negyedik évben pontosan megjelenik a gólya. Most jön negyedszer és aligha utoljára.

— Erről se írhatok semmit. Nekem anyag, nekem tárgy kell, amiről írhatok.

— Sajnálom, azzal nem szolgálhatok. És pukkedlizve odább állt.

Szétnézek, hogy a petroleum korszak emlékére az utcán felejtett lámpakaróra nem kötötte-e fel magát valaki a lapszenzáció kedvéért. Hallgatózom, hogy valami öngyilkos jelölt pisztolydurranása nem zavarja-e meg az éjszaka botrányos csendjét. Sehöl, semmi.

Egy kis parázs kötekedésre hajlandó lettem volna már, de az utcán senki se akadt, akivel összeütközésbe jöhettem volna. Aztán meg számot vettem azzal az eshetőséggel is, hogy én húzom a rövidebbet, mert amióta baleset ért, a jobb kezemmel még pofozkodni se bírok. Pedig már egy hektóliter sósborszeszt rámasszíroztam a vállamra és a karomra.

Betértem az egyik vendéglőbe. Hátha akad valami szenzáció. Ott a padlóról két ép fog vigyorgott rám, az előzőleg lefolyt barátságos bemutatkozás veszedelmes bizonyosságaként.

Ide későn jöttem. Itt nem szerezhettem impressiót. A hangulat olyan puskaporos volt, hogy információért hiába fordultam a jelenvoltakhoz. Itt se került érdekes anyag a lap számára. Mert csak az nem szenzáció, hogy egy sampáneros üvegdarab felhasználotta a cipőmet. Hosszu orral mentem tovább.

Betértem egy zártkörű társaskörbe. Az elegáns burtorzat rendetlensége elárulta, hogy itt történt valami rendkívüli. Előzőleg kihallatszott a láрма az utcára. Mikor megláttam, a jelenvoltak taktusra hallgattak, kérdeztem mi történt.

Semmi, volt a lakonikus válasz. A mi incidens itt zártkörben előfordult, az a lovagiasság szabályai szerint el lesz intézve s nem tartozik a nyilvánosságra.

Még hosszabb orral mentem tovább. A község-háza előtt a kut körüli sárban megláttam egy alakot.

No, ez már szolgáltat anyagot a lap számára gondolám s odamentem. Öltözködéséről a villamos lámpa kedvező világítása mellett biztosra vettem, hogy valami alföldi magyar elszerecsétlenülült.

— Mi a baj atyafi? Kérdém hirlapírói kíváncsisággal.

— Semmi, mondá lakonikus rövidséggel. Elvesz-

tettem az indiblancaót, elcsuszam a sáros kövezeten s úgy vágódtam a pocsoljába, mintha «nidert» kommentároztak volna.

— Auf! Rivaltam rá kemény hangon, látva, hogy valami katonaviselt emberrel van dolgom.

Az én magyarom úgy állt előttem egy pillanat alatt mint a cövek. De csak egy pillanatig, mert kommandó nélkül azonnal herstelltet csinált.

— Hát aztán maga mit csinál? Kérdém fölényes hangon.

— Melde gehorzamszt, most szabadultam Szögedéből a 46-osoktól, elgyűttem az esti vonattal ácsmunkára, oszt mögakarok ösmerködni az várossal, azé vagyok itt. Ugy látom, nagyon jó hej ez a Petrozsény, mer itt nemcsak minden bokor, de még a pocsolja is szállást ad.

Aztán mormogott még valamit, de abból már egy szót sem értettem. Annyit azonban konstataáltam, hogy a földi belülről jobban el van ázva, mint kívülről s a lapszáma nem szolgáltat érdekes anyagot.

Ezt is ott hagytam.

Elmentem a „Mintá”-ba. Ott működik egy orfeum-társulat. Irok az előadásról. Elkecserecsében lerántom az elkorcsosult Mujsát. Feltett szándékom volt hogy itt szerzek inspirációt s akár jó, akár rossz az előadás, menydörgök hathasabos cikket.

Bementem. Az emelvényen egy ismert alak pompásan produkálta a pesti csirkefogót. Persze sugó nélkül. Zugott a taps. Falrepesztő éljen-rivalgás. Pezsgős üvegekkel terhes asztal mellől festett arcú nők ujrátak, tomboltak. Az elragadtatás tetőpontra, a plafonig emelkedett. Fogva tartott az ámulat, a bámulat. Mikor magamhoz tértem, akkor jöttem tisztába a helyzettel. A lelkesedő, a tapsoló publikum az orfeumtársulat női s férfi tagjai voltak s nagy buzgalommal kóstolgatták a pezsgőt, a csirkefogót, meg a petrozsényi fiataliságnak egy vigkedélyű s nagy művész talentummal megáldott tagja produkálta. Azt azonban már nem tudtam kilesni, hogy a pezsgőt ki fizette s mimódon. A műkedvelő ifjút nem rántatható le. A műkedvelők olyanok mint a halottak. Róluk vagy jót kell írni, vagy semmit.

Látva a fordított helyzetet, különben is már közelebb volt a hajnal, mint az elmúlt éjjel, levertem tértem haza. Beláttam, hogy előbb kellett volna idejőnnöm, ha referádat akorok írni.

No, majd a jövő héten.

Ha reggel a szedőgyerek kéziratért jön, ráförmedek, hogy akassza fel magát, különben nem lesz a lapnak szenzációs hire.

CSARNOK.

NAPLOMBÓL.

Vágy.

Egyedül bolyongva
Feléd száll sóhajom,
Bár együtt lehetnénk
Bíboros alkonyon.

Bár együtt merengnénk
A hold ezüst fényén
Büvös madárdalon,
A szellő zenéjén.

Meggyógyulna szívem
Ha a néma csendbe
Lehajtanám fájó
Fejemet öledbe.

Mind gyermekkoromban
Édes jó anyámnak,
Ha meguntam ülni
Vesszőparipámat.

Elmondánám neked
Mi nyomja lelkemet,
Meggugnám egy szóval
Hogy téged szeretlek.

Egyedül bolyongva
Feléd száll sóhajom,
Bár együtt lehetnénk
Bíboros alkonyon.

I.-nek.

Virágos szép mezőn
Egymagamba', járok,
Integeinek felém
Mosolygó virágok.

Virágos szép mezőn
Pompázik illatár,
Lelkem vágyódása;
Legszerényebbhez száll.

Távol messzi tájon
Egy szerény ibolya
Magában illatoz,
Senki nem tud róla.

Távol messzi tájon,
Elmerengve járok
És keresem azt a
Szerény kis virágot.

E. Gy.

NYILT-TÉR*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Üzletem reputációja és egyéni tisztességem érdekében kötelezve érzem magamat a nyilvánosság előtt kellő értékére leszállítani azt a rosszhiszemű híresztelést, amelyet egy vidéki ur terjeszt ellennem. A nevét ezuttal elhallgatom. Az illető ur f. hó 16-án késő éjjel jött vendéglőmbé. Butellás borokat és Törley-pezsgőket rendelt. Nagyobb társaságot látott vendégeül. Távozás előtt számolt a fizető pincérrel, de a pezsgőszámlát nem akarta kiízetni, azt vitatván, hogy nem rendelte, sőt azt állította, hogy rendelés nélkül én vittem azokat az asztalra, holott én nem is voltam a mulató társasággal. Üzleti teendőimmel más irányban voltam elfoglalva.

A főpincér nem ismerte az illető urat s követelte a számla kiegyenlítését, mire az illető önként átadta biztosítékul aranyóraláncát, amit tanukkal igazolhatok, valamint azt is, hogy tényleg ő rendelte az asztalához hívott vendégeivel együtt elfogyasztott pezsgőket. Avagy, ha nem rendelte, akkor mért fogyasztották el, mért nem vitette vissza?

Üzletelvem, hogy mélyen tisztelt vendégeim kívánságuk szerint kifogástalanul legyenek kiszolgálva és semmi körülmények között meg nem engedem, hogy nem rendelt, vagy felnem szolgáltat ételek, italok árát alkalmazottaim követeljék felszámlítsák; amiből nekem különben se lenne hasznom.

Ha az illető ur fel nem hagy üzletem hitelének megrontására alkalmas híreszteléseivel, kénytelen lennék úgy nevét, mint rágalmozó állításának valótlanságát igazoló tanuim nyilatkozatát nyilvánosságra hozni.

Petrozsény, 1909. október hó 21.

Tisztelettel:

Bózsza József

a „Mintá” vendéglő vendéglőse.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK

jutányos árban
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

A t. hölgyszomszéd szíves figyelmébe!

Országsszerte feltűnést keltenek, árak és ízlet tekintetében

Weiner Mátyás

BUDAPEST, VI. Andrásy-ut. 3.
divatruházának gyapjú-, szövet- és mosóru-
ujdonságai.

Raktárra érkeztek:

Homespun, Setland, Diagonal zshewiot,
Noppe-Ottoman, Cotelain, Kammgarn és
Rips gyapjú kelme ujdonságok métere

48 kr.-tól 4.50-ig.

Blouse- és pongyola-kelmék, bársonyok

65 kr.-tól feljebb.

Óriási választékban angol Flanellek, Tennis-
kelmek, nyomott és szövött Barchetek métere

19 kr.-tól 75-ig.

Csipeszövet-ujdonságok, légimzések,
színházi kendők és fityolok stb. stb.

Mintákat vidékre kívánatra készséggel küld.

20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállít

A ROSSZ GYOMOR NEM EMÉSZTI

s ennek állandó következményei: étvágytalan-
ság, gyomorfájás, rosszullet, emésztési zavarok,
fejfájás stb. ellen biztos segélyt nyújt az or-
vosilag megvizsgált és kipróbált

„KAISER-FÉLE

BORSMENTA KARAMELLÁK,

mint élénken ható, emésztést elősegítő és
gyomorerősítő gyógyszer 1 csomag 20 és
40 fillér. Kapható Petrozsényben Graffius
Vilmos gyógyszerárán.

November 1-től
két utcai szoba kiadó.
Cím e lap kiadóhivatalában.

ROPS

biztonsági gyors-
fűző. Tűzvesztély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjenek
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V. Külső-Váci-út 74. sz.

Helybeli elárúsító:

Grosz Hermann.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a m. t. helybeli hölgyszomszéd, hogy **Schneeweisz Mariska** helybeli nőikalap és kézimunka üzletét átvettem és azt a mai kor legmesszebb menő igényeinek is megfelelőleg fogom újból berendezni. Üzletemben csakis legújabb eredeti bécsi és párisi modelleket fogok raktáron tartani. Árusítani fogok még gyönyörű választékban kézimunkákat, minden hozzávaló anyagot, női harisnyákat, keztyűket és napernyőket a lehető legjobb minőségben.

Felhívom a nagyérdemű hölgyszomszéd szíves figyelmét a vasár-
napi kirakatomra, hol a legújabban érkezett eredeti modelljeim meg-
tekinthetők.

Kiváló tisztelettel

Grünfeld Ilonka.

8

1564/1909. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az agnai kir. törvényszéknek 1909. évi 9992. számú végzése következtében dr. Apáthy Árpád ügyvéd által képviselt dévai tkpénztár javára 5100 kor. s jár. erejéig 1909. évi aug. hó 16-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 22800 kor. becsült következő ingóságok u. m.: építésre szolgáló 6000 dr. téglá anyag (1/2) fele nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1909. évi V. 2203—2204. sz. végzése folytán 5100 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi január hó 30 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 304 kor. 48 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Gerbert Gudió téglá építő telepen leendő megtartására 1909. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Puj, 1909. évi október hó 16.

Bíró János

kir. bír. végrehajtó.

12893/909. sz. polg.

Hirdetmény.

A dévai kir. törvényszék mint birtok bíróság közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak petrozsényi állomásán létesítendő vontató telep kibővítésére szükséges földterületek kisajátítási összeírás I. 36 t. sz. a. összeírt és kisajátítás tárgyát képező ingatlanokra vonatkozólag a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul 1909. évi november hó 12-ik napjának d. e. 8 órája Petrozsény község házához, illetve folytatólag a helyszínére ezennel kitűztetik.

A tárgyalás vezetésére a kir. törvényszék Seres Barna kir. tvényszéki bírót ezennel kiküldi és mellé jegyzőkönyvvezetőt rendel, erre a határnapra a kisajátított és az összeírásban foglalt tulajdonosokat, úgy nem különben a többi összes telekkönyvi érdekeltet vagy ezek törvényes képviselőit hivatalos felzeten egyenként külön megidézi, a távollevők vagy ismeretlen tartózkodásuak avagy számára dr. Halmos Brunó petrozsényi ügyvédet ügygondnokul ezennel ki-nevezi, mindenről hirdetményt bocsát ki.

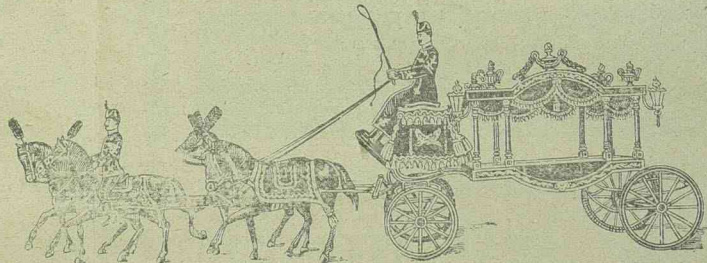
Kifejezetten figyelmezteti a kir. tvényszék az érdekeltet, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatát nem gátolja. Az egyéni külön értesítés elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Déva, 1909. évi október hó 2 napján.

Jaszenovits s. k. h. elnök.

Csibli s. k. jegyző.

UJ PLÉBÁNIA ÉPÜLET.

UJ PLÉBÁNIA ÉPÜLET.

BOTH J. TEMETKEZÉSI VÁLLALATA PETROZSÉNY.

A közelgő Mindenszentek napjára ajánlom a most érkezett nagy választéku gyász-koszoruimat, (művirág) melyeket egyenként 1 koronától felfelé árusítok el, továbbá vaskeresztek aranyozva, szobadiszekhez pálmákat, palma állványokat, bársonybehuzatokat olcsó árakban. Elvállalok temetkezéseket a leggyesze-rűbbtől a legdiszesebbig, melyhez ajánlom üvegezett gyászkocsimat.

Both J. temetkezési váll. Petrozsény.

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán-
bizonyítványok igazolják, hogy a„Kaiser-féle mell-karamellák”
(három cserlevéllel)

KÖHÖGÉS,

rekedtség, nyálkásodás, katarus,
görcs- és gége hurut ellen legbiztosabb
hatásuak. 2 csomag 20 és 40 fillér. 1 adag
60 fillér. Kapható Petrozsényben Graffius
Vilmos gyógyszerárán.

Nagyobb mennyiségű,

elsőrendű, jól kiégetett téglá eladó.
Cím e lap kiadóhivatalában.

Női kézimunka tanfolyam

folyó évi október hó 15-étől megkezdődik
6 havi időtartamra. Értekezni lehet Fogarassy
Oszkárénál Petrozsényben régi vágóhid-utca
700 hsz. alatt (Peccol-féle ház.)Jó házból való fiú
tanulónak
felvétetik

HIRSCH ADOLF könyv- és papírkereskedésében DÉVÁN.

FELDMANN JÓZSEF

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- ÉS LÁTSZERÉSZ ÜZLETE

PETROZSÉNY.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen tisztelt közönségének nagybecsű tudomására hozni,
hogy Petrozsényben, a Kossuth Lajos-utcában, Lukács Demeter-féle házban

arany-, ezüst-, nikkell zsebórákban és faliórákban

a legnagyobb és a legmesszebbmenő igénye-
ket kielégítő készletet tartok és a legelőnyö-
sebb feltételek mellett árusítom el.Az órák javítását jótállás mellett
a legjutányosabban eszközölöm.Arany-, ezüst ékszerek és drága kövek
szintén a legnagyobb választékban és a leg-
jutányosabb feltételek mellett kaphatók üzle-
temben, ahol az arany és ezüst műves szak-
mába vágó munkákat a legszolidabb és leg-modernbb kivitelben eszközölöm. — Szem-
üvegek, csipetők, távcsövek stb. nagy választ-
ékban jutányosan kaphatók és ezek javítását
pontosan és szakszerűen teljesítem.A n. é. közönség szíves pártfogását
kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Feldmann József,
órás és ékszerész.

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő
ki szült tehet elsőrendű fajtisza anyagát

Gyümölcsfaesemeték

Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
3-12 Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (l. síma
áru)

európai és amerikai síma, gyökeres vesszők.
Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

TÖRLEY
PEZSGŐ

UJ ÜZLET!!

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek becses tudomására
hozni, hogy VULKÁNBAN, Fő-
utca 27. szám alatt

fiók üzletet

nyitottam.

Raktáron levő nagy választékban
a legjobb kivitelben és legolcsóbb-
árban női, férfi és gyermek ruha-
neműek, valamint kalap, cipő és
férfi divatárak kaphatók.
Becsés pártfogását kérve, maradtam

SZÁLLÍTÓ ÜZLET.

Tisztelettel tudomására hozom Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségé-
nek, hogy Petrozsényben (Kossuth Lajos-utca Gross Hermann ház)

szállító üzletet nyitottam

s úgy darab, mint waggon áruk s egyéb tárgyak szállítását helyben és a vidéken a
legelőnyösebb feltételek és felelősség mellett elvállalom s pontosan teljesítem. Butor-
szállító kocsi helybeli, vidéki vagy vasuti szállításra rendelkezésre áll.

Szíves pártfogást kér

SCHEIBER IGNÁCZ
szállító.tisztelettel
GRÜNBLATT GERSON.
Főüzlet Petrozsény.